

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 188/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť F. J. a A. J., obaja bytom Z., zastúpených advokátom JUDr. J. P., Advokátka kancelária, D., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 115/07, 6 Co 116/07 z 23. januára 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. J. a A. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2008 doručená sťažnosť F. J. a A. J. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 115/07, 6 Co 116/07 z 23. januára 2008.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že ako žalobcovia sa domáhali na Okresnom súde Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 6/06 určenia

neplatnosti kúpnej zmluvy. Okresný súd rozsudkom z 30. januára 2007 ich žalobu zamietol a uznesením z 21. februára 2007 priznal žalovanému náhradu trov konania v sume 21 211 Sk. Sťažovatelia proti rozsudku a uzneseniu okresného súdu podali odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutia prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Sťažovatelia ďalej uviedli, že v priebehu odvolacieho konania po vzájomných osobných rokovaníach so žalovaným a za účasti právnych zástupcov sa dohodli na späťvzatie návrhu na začatie konania, s čím žalovaný súhlasil. Výsledkom rokovaní bolo písomné podanie – späťvzatie návrhu – a súhlas žalovaného so späťvzatím návrhu. Na základe toho sťažovatelia podaním z 13. apríla 2007 doručeným krajskému súdu 20. apríla 2007 vzali návrh na začatie konania späť v celom rozsahu v zmysle § 208 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Spolu s týmto podaním ako jeho prílohu doručili v ten istý deň aj súhlas žalovaného so späťvzatím návrhu z 13. apríla 2007. Podľa sťažovateľov v súhlase so späťvzatím sa jasne a jednoznačne uvádzalo, že žalovaný súhlasí so späťvzatím návrhu, ktorý sťažovatelia podávajú na krajský súd. Napriek uvedenému krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co 115/07 (6 Co 116/07) zo 4. apríla 2007 rozhodol, že späťvzatie návrhu nepripúšťa s poukazom na § 208 OSP z dôvodu, že žalovaný so späťvzatím nesúhlasí, a následne rozsudkom z 23. januára 2008 odvolaním napadnutý rozsudok v spojení s uznesením okresného súdu potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľov krajský súd nepostupoval v zmysle § 208 OSP, keď napriek doručenému späťvzatiu návrhu, ktorého súčasťou bol aj súhlas žalovaného so späťvzatím, rozhodol o tom, že späťvzatie nepripúšťa. Podľa sťažovateľov účinky podania, ktorým žalovaný udelil súhlas so späťvzatím návrhu na začatie konania, nastávajú okamihom, keď sa takéto podanie dostane do dispozície súdu a raz udelený súhlas nemožno následným podaním odvolať ani meniť. Neskoršie podania žalovaného z 20. apríla 2007, 25. apríla 2007 a 2. mája 2007, ktorými vyjadril svoj nesúhlas so späťvzatím návrhu na začatie konania mal krajský súd podľa sťažovateľov považovať za právne neúčinné. Na základe uvedeného sťažovatelia tvrdia, že v posudzovanom konaní došlo k účinnému späťvzatiu návrhu a udeleniu súhlasu žalovaného s takýmto späťvzatím. Preto krajský súd nemal pokračovať v odvolacom konaní, ale mal postupovať podľa § 208 OSP. Vydaniu meritórneho rozhodnutia vo veci bránil kvalifikovaný úkon sťažovateľov. Ak teda odvolací

súd napriek uskutočnenému späťvzatiu návrhu na začatie konania a súhlasu žalovaného s takýmto späťvzatím ďalej pokračoval v konaní, pochybil v konaní, a tým odňal sťažovateľom ako účastníkom konania možnosť realizovať svoje procesné práva, a teda im odňal možnosť konať a porušil ich základné právo na súdnu ochranu.

Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1/ Základné právo sťažovateľov 1/ a 2/ na súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/115/2007 6Co/116/2007 zo dňa 23.01.2008 porušené.

2/ Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/115/2007 6Co/116/2007 zo dňa 23.01.2008 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie, s vyjadrením právneho názoru, podľa ktorého späťvzatie podania, ktorým bol vyslovený súhlas so späťvzatím návrhu na začatie konania v zmysle § 208 OSP nie je prípustné a na podanie, uskutočnené po udelení súhlasu súd neprihliada,

alternatívne navrhujeme zrušiť tak rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/115/2007 6Co/116/2007 zo dňa 23.01.2008 aj uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/115/2007 (6Co/116/2007) zo dňa 04.05.2007 a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3/ Sťažovateľom 1/ a 2/ sa priznáva náhrada konania v sume určenej v písomnom vyhotovení rozhodnutia, ktoré im je Krajský súd v Žiline povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. J. P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľov, ktorí sú v tomto prípade zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení tých práv, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovatelia domáhajú v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti (v tomto prípade porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy). Viazanosť petitom ohraničuje prieskumnú právomoc ústavného súdu aj vo vzťahu k orgánu verejnej moci, ktorý mal porušiť základné práva alebo slobody (krajský súd), a k jeho konaniu (uznesenie sp. zn. 6 Co 115/07, 6 Co 116/07 z 23. januára 2008).

Predmetom konania pred ústavným súdom je preto posúdenie, či krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 115/07, 6 Co 116/07 z 23. januára 2008 porušil základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnenú sťažnosť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05).

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým rozhodol o sťažovateľmi podanom odvolaní, porušil ich základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, keď vo veci podaného odvolania konal a rozhodol napriek tomu, že sťažovatelia svoj návrh na začatie konania vzali späť a žalovaný so späťvzatím návrhu súhlasil. Podľa sťažovateľov ak krajský súd konal a rozhodol napriek tomu, že sťažovatelia ako žalobcovia kvalifikovaným spôsobom a za splnenia všetkých zákonných podmienok prejavili svoju vôľu nepokračovať v konaní, porušil ich základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a k završeniu porušenia označeného práva sťažovateľov namietaným spôsobom došlo až rozhodnutím krajského súdu o odvolaní. V rámci argumentácie sťažovatelia poukázali na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 30/97 z 22. mája 1997, v ktorom ústavný súd vyslovil, že súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nielen oprávnenie „každého“ domáhať sa zákonom ustanoveným postupom ochrany svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ale aj rozhodnúť (rozhodovať) o tom, že tento spôsob ochrany svojho práva účastník súdneho konania už naďalej nepovažuje za vhodný.

Podľa § 208 OSP ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súď späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že pripustenie, resp. nepripustenie späťvzatia návrhu na začatie konania je predmetom procesného rozhodovania odvolacieho súdu. To znamená, že účinky späťvzatia návrhu na začatie konania nastávajú až rozhodnutím odvolacieho súdu o pripustení späťvzatia, a ak odvolací súd rozhodne o neprípustnosti späťvzatia návrhu, pokračuje v odvolacom konaní na základe podaného odvolania. Krajský súd ako odvolací súd o sťažovateľmi podanom späťvzatí návrhu na začatie konania rozhodol uznesením sp. zn. 6 Co 115/07 (6 Co 116/07) zo 4. apríla 2007 tak, že späťvzatie návrhu nepripustil, a procesným dôsledkom tohto rozhodnutia bolo, že krajský súd pokračoval v odvolacom konaní a rozsudkom sp. zn. 6 Co 115/07, 6 Co 116/07 z 23. januára 2008 rozhodol o sťažovateľmi podanom odvolaní.

Tvrdenie sťažovateľov, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 115/07, 6 Co 116/07 z 23. januára 2008, ktorým rozhodol vo veci nimi podaného odvolania, došlo k „zvršeniu porušenia práva sťažovateľov namietaným spôsobom“, ústavný súd nemohol akceptovať. Jednou zo všeobecných zásad uplatňovaných v právnom štáte je aj zásada prezumpcia správnosti právnych aktov, podľa ktorej ak nie je právny akt zrušený, je v súlade s právom. Uvedená zásada sa vzťahuje aj na uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Co 115/07 (6 Co 116/07) zo 4. apríla 2007, ktorým krajský súd nepripustil sťažovateľmi podané späťvzatie návrhu na začatie konania. Ústavný súd zistil (úradný záznam č. k. Rvp 14358/08-9 zo 16. júna 2008), že predmetné uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 17. mája 2007. Na základe uvedeného preto krajský súd postupoval v súlade s zákonom, keď po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o nepripustení späťvzatia návrhu pokračoval v odvolacom konaní a o odvolaní sťažovateľov rozhodol. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľov o porušení ich práva na súdnu ochranu rozsudkom krajského súdu o odvolaní predpokladá v danom prípade porušenie uvedeného práva už uznesením krajského súdu o neprípustnosti späťvzatia návrhu na začatie konania. Pokiaľ ide o uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Co 115/07 (6 Co 116/07) zo 4. apríla 2007, ktorým nepripustil späťvzatie návrhu na začatie konania, ústavný súd konštatuje, že v súlade s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemá právomoc na jeho preskúmanie, keďže predmetné uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 17. mája 2007, pričom sťažnosť bola ústavnému súde doručená až 14. apríla 2008 (viac ako 2 mesiace po právoplatnosti

uznesenia). Ústavný súd poukazuje na aj skutočnosť, že sťažovatelia v návrhu na rozhodnutie (petite sťažnosti) ani nežiadali vyslovenie porušenia označeného práva uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co 115/07 (6 Co 116/07) zo 4. apríla 2007.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu súvislosť medzi namietaným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 115/07, 6 Co 116/07 z 23. januára 2008 a základným právom zaručeným v čl. 46 ústavy, porušenie ktorého sťažovatelia namietali. Preto sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami, ktoré v nej sťažovatelia nastolili.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2008